

NK-KSE.431.1.2.2022.TW

Pan
Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 17 stycznia 2022 r. do 25 lutego 2022 r., na podstawie przepisu art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 135) oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz imiennych upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego nr 6, nr 7 i nr 8 z dnia 14 stycznia 2022 r. zespół kontrolny z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Tomasz Woch – starszy inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego);
- Bartosz Jędrzyśiak – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego);
- Izabela Rucińska – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego);

przeprowadził w Urzędzie Miejskim Wrocławia, z siedzibą przy pl. Nowy Targ 1 – 8, 50 – 141 Wrocław (siedziba komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za przedmiot kontroli: ul. Gabrieli Zapolskiej 4, 50 – 032 Wrocław), zwanym dalej Urzędem, kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej określonych w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 945, zwaną dalej ustawą).

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 23 grudnia 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego *Planem kontroli na I półrocze 2022 r.* (sygn. NK-KSE.430.6.2021.MK).

Przedmiotem kontroli było przygotowanie organizacyjne Miasta Wrocławia¹ do wykonania zadania, a także zgodność lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, z przepisami prawa. Ponadto kontroli podlegała realizacja obowiązków informacyjnych oraz dokumentowanie udzielanych porad prawnych.

Okres objęty kontrolą obejmował czas od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli.

Kontrola została wpisana w książce kontroli prowadzonej w Urzędzie Miejskim Wrocławia pod pozycją nr 5/2022.

Funkcję Prezydenta Miasta Wrocławia w całym okresie objętym kontrolą pełni Pan Jacek Sutryk².

---

¹ Zgodnie z art. 8 ust. 1 u.n.p.p.e.p. udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Z kolei Miasto Wrocław, mając na uwadze art. 91 oraz art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 z późn. zm.), posiada status miasta na prawach powiatu tzn., że poza zadaniami przypisanymi gminom realizuje również zadania przypisane powiatom, na obszarze administracyjnym miasta.

² Wizualizacja wyników wyborów samorządowych, które odbyły się w 2018 roku dostępne pod adresem https://wybory2018.pkw.gov.pl/pl/geografia/026400#results_vote_elect_mayor_round_1.

Zadania będące przedmiotem kontroli są realizowane w ramach komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego Wrocławia pn. Wydział Partycypacji Społecznej wchodzącej w skład Departamentu Spraw Społecznych³. Dyrektorem ww. wydziału jest Beata Bernacka (dalej: Dyrektor Wydziału), natomiast funkcję zastępców pełnią Anna Kieler i Sebastian Wolszczak.

W dniu 25 marca 2022 r. kierownikowi jednostki kontrolowanej doręczono projekt wystąpienia pokontrolnego sporządzony dnia 18 marca 2022 r. Do ustaleń zawartych w niniejszym dokumencie nie złożył on w przewidzianym do tego terminie (tj. do 5 kwietnia 2022 r., mając na uwadze art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej) zastrzeżeń.

Treść wystąpienia pokontrolnego, mając na uwadze powyższe oraz przepis art. 46 ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 i pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 18 marca 2022 r. oraz zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej, a także termin na poinformowanie o podjętych w związku z ww. zaleceniami działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia.

Wykonywanie zadania przez podmiot kontrolowany – tj. Prezydenta Miasta Wrocławia oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Przedmiotowej oceny dokonano w oparciu następujące ustalenia w zakresie zagadnień objętych kontrolą.

I. Organizacja punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

a) Prowadzenie punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez miasto na prawach powiatu.

W toku kontroli ustalono, iż na terenie Miasta Wrocławia w całym okresie objętym niniejszą kontrolą działało 26 punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej - zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 8 ust. 2 w zw. z art. 20 ust. 4 u.n.p.e.p.⁴ [dowód: akta kontroli str.: 844]

W dniu 14 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego⁵, natomiast od dnia 20 marca 2020 r. wprowadzono stan epidemii trwający nadal⁶. W związku z powyższym pismem z dnia 23 marca 2020 r. (znak: DSF-XI.690.81.2020) Minister Sprawiedliwości zobowiązał wojewodów do tego, aby przekazali starostom oraz prezydentom miast na prawach powiatu wytyczne i zasady organizacji

³ Patrz: § 27 pkt 7 załącznika nr 3 do Zarządzenia nr 3858/2020 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 września 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz § 25 ust. 1 pkt 1 lit. h tiret trzecie ww. zarządzenia.

⁴ Wartość mnożnika określonego w art. 20 ust. 4 u.n.p.e.p. w latach 2019 - 2021 wynosiła 26 (wartości bez zaokrąglania: 25,54 w 2019 roku, 25,62 w 2020 roku i 25,71 w 2021 roku). Wartość mnożnika wynikała z liczby ludności Wrocławia w latach 2017 - 2019 (638.586 osób w 2017 roku, 640.648 osób w 2018 roku oraz 642.869 osób w 2019 roku) – źródło: https://stat.gov.pl/vademecum/vademecum_dolnoslaskie/portrety_miast/miasto_Wroclaw.pdf.

⁵ Patrz: § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. poz. 433), który odwołano § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. poz. 490).

⁶ Patrz: § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (teks jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 340).

udzielenia świadczeń opisanych w ustawie. W wyniku kontroli stwierdzono, że Prezydent Wrocławia dostosował pracę poszczególnych punktów do ww. zasad oraz rozpowszechnił informacje dot. pracy poszczególnych punktów w trybie zdalnym⁷.

[dowód: akta kontroli str.: 691, 798 – 800, 838 - 841]

Z uwagi na wspomnianą wcześniej specyfikę ustrojową Miasta Wrocławia (miasto na prawach powiatu) kontrolowane zadanie jest realizowane przez nie samodzielnie, co dopuszcza przepis art. 9 ust. 1 ustawy. W wyniku kontroli stwierdzono, że Prezydent Wrocławia zadośćuczynił obowiązkowi określonemu w art. 9 ust. 4 ustawy, tj. podjął działania mające na celu upowszechnienie wiedzy o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Miasta Wrocławia. Na działania te złożyło się:

- opracowanie ulotek i broszur informacyjnych;
- publikacja ogłoszeń w prasie.

Ponadto, zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy Prezydent Wrocławia opracował listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnych dla jego mieszkańców, obejmującą m. in. punkty udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego ze wskazaniem punktów oraz harmonogramu dyżurów (art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy), którą udostępnił w sposób opisany w art. 8a ust. 4 ww. aktu normatywnego⁸. W wyniku kontroli stwierdzono, że zawartość ww. listy odpowiada przepisom art. 8a ust. 3 i ust. 4 ustawy.

[dowód: akta kontroli str.: 681, 692, 801 - 821]

Przepisy § 5 ust. 3a – ust. 3c (obowiązujące od dnia 1 stycznia 2022 r.) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492 z późn zm., dalej: rozporządzenie) określają obowiązki kontrolowanego organu w zakresie informowania o działalności punktów funkcjonujących na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego oraz o sposobie dokonywania zapisów na porady. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że kontrolowana jednostka nie realizuje obowiązku określonego w § 5 ust. 3b pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia⁹.

[dowód: akta kontroli str.: 834 - 837]

W wyniku kontroli stwierdzono również, iż Miasto Wrocław zawarło trójstronne porozumienia z organami właściwych samorządów zawodowych obejmujący lata 2019 - 2022. Porozumienia zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1-4 ustawy¹⁰, jak również zostały zawarte we właściwym terminie (art. 10 ust. 2)¹¹. Ponadto

---

⁷ Patrz: pkt 4.1. wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora Wydziału pismem z dnia 17 lutego 2022 r. (znak: WSS-ZNS.1710.1.2022), oraz dokumentów przedłożonych wraz z nimi, zwanych dalej wyjaśnieniami z dnia 17 lutego 2022 r.

⁸ Zgodnie z pkt 4.5. wyjaśnień Dyrektora Wydziału z dnia 17 lutego 2022 r. listę opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu (<https://bip.um.wroc.pl/artykul/590/20320/nieodplatna-pomoc-prawna>) na jego stronie internetowej (<https://www.wroclaw.pl/bezplatna-pomoc-prawna-we-wroclawiu>) oraz publikowano ją w lokalnej prasie.

⁹ Udostępniane przez Prezydenta Wrocławia informacje nie określają przypadków, w których istnieje możliwość udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość lub poza punktem ze wskazaniem sposobu dokonywania zgłoszeń na dyżury w takich przypadkach oraz informacji na temat sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego osobom, o których mowa w art. 8 ust. 8 ustawy.

¹⁰ Patrz: § 2 ust. 2, ust. 3 i ust. 9 – w zakresie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy; § 2 ust. 1, ust. 7, ust. 8 i ust. 10 – w zakresie art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy, § 4 – w zakresie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy i § 3 ust. 2 – w zakresie art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy.

w każdym z ww. porozumień zobowiązano Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu (dalej: OIRP) oraz Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu (dalej: ORA) do imiennego wskazania odpowiednio do dnia 15 listopada 2019 r., 15 listopada 2020 r. i 15 listopada 2021 r., osób które będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej (w tym mediatorów) oraz ich zastępców. Stosowne listy zostały sporządzone w dniach:

- 12 listopada 2019 r. (ORA) i 14 listopada 2019 r. (OIRP);
- 6 listopada 2020 r. (ORA) i 2 listopada 2020 r. (OIRP);
- 5 listopada 2021 r. (ORA) i 10 listopada 2021 r. (OIRP).

Niemniej jednak, pomimo właściwych zapisów zawartych w porozumieniach zawartych z ww. samorządami zawodowymi, w toku kontroli stwierdzono, że w latach 2019 – 2020 OIRP nie przedstawiła listy zastępców dla osób wyznaczonych do obsługi punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. W roku 2021 listy zastępców nie wskazała z kolei ORA. W pkt 1 wyjaśnień z dnia 17 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału wskazał, że ww. kwestia została poruszona m. in. na spotkaniu przedstawicieli Urzędu z przedstawicielami ORA, niemniej jednak kontrolowana jednostka nie ma wpływu na to, że dany samorząd zawodowy nie wypełnia wszystkich zobowiązań opisanych w zawartym wcześniej porozumieniu. Powyższe wyjaśnienia zasługują na przyjęcie.

[dowód: akta kontroli str.: 676, 683-684, 693 - 722]

Mając na uwadze liczbę wszystkich punktów przypadających na kontrolowaną jednostkę oraz przepis art. 11 ust. 1 ustawy należy wskazać, że do prowadzenia adwokatów i radcom prawnym przeznaczono 13 nich, co odpowiada wytycznym zawartym w ww. przepisie. Zasady ich podziału pomiędzy adwokatów i radców prawnych, uwzględniający wytyczną zawartą w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy, opisano w § 2 ust. 9 ww. porozumień. Podział zawarty w § 2 ust. 9 poszczególnych porozumień odwołuje się do lokalizacji punktów opisanych w ust. 1. Wskazano w nim adresy lokali oraz liczbę punktów mieszczących się w każdym z nich, lecz bez wskazywania godzin dyżurów każdego z nich. Systematyka niniejszego paragrafu obejmuje podział jedynie na punkty. Podział na dyżury został zawarty § 2 ust. 8 porozumień. Systematyka tego ustępu obejmuje podział na punkty i litery. W związku z powyższym w toku kontroli stwierdzono następujące nieścisłości w powyższym zakresie:

- w § 2 ust. 9 porozumień znajduje się odwołanie do ust. 1, niemniej jednak zarówno pkt 1, jak i pkt 2 niniejszego ustępu (tj. ust. 9) odwołuje się do zawartych w ww. jednostce redakcyjnej (tj. ust. 1) punktów oraz liter¹², podczas gdy druga z ww. jednostek redakcyjnych (tj. litera) w ww. ustępie (tj. 1) nie występuje, co opisano powyżej. Podział ustępu na punkty i litery występuje w § 2 ust. 8 poszczególnych porozumień, niemniej jednak przepis § 2 ust. 9 nie zawiera odesłania do tej jednostki redakcyjnej.;

- z treści każdego z poddanych kontroli porozumień pomiędzy Gminą Wrocław a ORA i OIRP wynika, że jeden z punktów został powierzony do prowadzenia zarówno adwokatom jak i radcom prawnym¹³;

---

¹¹ Porozumienia zawarto w dniach 31 października 2019 r., 30 października 2020 r. i 28 października 2021 r.

¹² Porozumienie z dnia 31 października 2019 r. i porozumienie z dnia 30 października 2020 r. w § 2 ust. 9 pkt 1 odwołuje się do ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 6 lit. c i lit. d, natomiast w pkt 2 do ust. 1 pkt 3 – pkt 5 i pkt 6 lit. a, lit. b i lit. d

Porozumienie z dnia 28 października 2021 r. w § 2 ust. 9 pkt 1 odwołuje się do ust. 1 pkt 1, pkt 2, pkt 6 i pkt 7 lit. c, natomiast w pkt 2 do ust. 1 pkt 3 – pkt 5 i pkt 6 lit. c.

¹³ W treści porozumień z dnia 31 października 2019 r. i z dnia 30 października 2020 r. zarówno w § 2 ust. 9 pkt 1 jak i § 2 ust. 9 pkt 2 zawarto odniesienie do punktu opisanego w ich treści jako § 2 ust. 1 pkt 6 lit. d (jeden z punktów położonych pod adresem: ul. Szczytnicka 47).

W treści porozumienia z dnia 28 października 2021 r. zarówno w § 2 ust. 9 pkt 1 i pkt 2 zawarto odniesienie do punktu opisanego jako § 2 ust. 1 pkt 6 (jeden z punktów położonych pod adresem: ul. Szczytnicka 47).

- jak opisano powyżej adwokatom i radcom prawnym łącznie powierzono do prowadzenia 13 punktów. Tymczasem z treści § 2 ust. 9 wszystkich ww. porozumień wynika, że punktów tych jest 14¹⁴.

W zakresie drugiej i trzeciej z powyższych kwestii zaznaczenia wymaga, że jeżeli zamiarem kontrolowanej jednostki było powierzenie prowadzenia jednego z punktów wspólnie przez adwokatów i radców prawnych w ramach przyznanego im limitu (czemu ustawa się nie sprzeciwia) zasadnym byłoby wskazanie tej kwestii wprost w treści porozumienia.

[dowód: akta kontroli str.:693 - 704]

W wyniku kontroli stwierdzono, że w ramach punktów nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonych przez Miasto Wrocław zapewniono świadczenie usług poprzez zawarcie stosownych umów z radcami prawnymi i adwokatami - zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy¹⁵. Zgodnie z ust. 2 ww. przepisu umowy te powinny w szczególności zawierać informacje wymienione w treści tego przepisu. Jedną z nich jest sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, o którym mowa w art. 8 ust. 12 pkt 1 ustawy (art. 6 ust. 1 pkt 6a ustawy). W pkt 2.1.1. wyjaśnień z dnia 17 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału wskazał, że w § 4 umów zawartych z poszczególnymi adwokatami i radcami prawnymi (w ust. 1 pkt 2 lit. a – przyp. kontrolujących) zawarto zapis mówiący o tym, że zleceniodawca zobowiązuje się do udostępnienia lokalu, który w przypadku świadczenia w nim nieodpłatnych mediacji, będzie wyposażony w stół wraz z miejscami siedzącymi dla co najmniej czterech osób. Ponadto wskazano, że we wszystkich umowach zawartych z latami 2019 – 2021 z mediatorami powtórzono zapisy art. 3 ust. 1 i art. 4a ust. 1 ustawy. Powyższych wyjaśnień nie można uwzględnić. Jak wskazano powyżej art. 6 ust. 1 pkt 6a ustawy nakazuje, aby umowa zawarta z adwokatem lub radcą prawnym określała sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem. Powyższy zwrot oznacza *określony tryb postępowania, formę wykonywania czegoś*¹⁶ oraz *planowanie i koordynowanie poszczególnych etapów jakiś działań*¹⁷. W ocenie organu kontroli, opartej o zapisy poszczególnych umów i ww. wyjaśnienia, żadna z umów nie określała w jaki sposób (w powyższym znaczeniu) będzie organizowane (również w powyższym znaczeniu) spotkanie z osobą zainteresowaną przeprowadzeniem nieodpłatnej mediacji. Sam zapis dot. zapewnienia odpowiedniego wyposażenia oraz powtórzenie zapisów ustawy definiujących istotę nieodpłatnych porad prawnych oraz nieodpłatnych mediacji to za mało, aby uznać warunek określony w art. 6 ust. 2 pkt 6a ustawy za spełniony. Wprawdzie wybrane dyżury w 3 z 26¹⁸ punktów przypadających na kontrolowaną jednostkę zostały wytypowane jako dyżury przeznaczone na nieodpłatną mediację co oznacza, że osoby nią zainteresowane będą do nich kierowane na podstawie art. 11 ust. 12 pkt 2 ustawy, niemniej jednak nie zwałniało to kontrolowanej

---

¹⁴ Treść postanowień zawartych § 2 ust. 9 wszystkich poddanych kontroli porozumień brzmi: *W celu zapewnienia równomiernego udziału radców prawnych i adwokatów w wykonywaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej, liczba radców prawnych i adwokatów udzielających tej pomocy w poszczególnych punktach wynosić będzie 1) (...) dwudziestu sześciu (26) adwokatów, w 6 punktach po 4 adwokatów, w tym 1 mediator, w jednym punkcie dwóch adwokatów 2) (...) trzydziestu dwóch (32) radców prawnych, w 6 punktach po 5 radców prawnych, w tym 1 mediator, w jednym punkcie dwóch radców prawnych.*

¹⁵ W wyniku kontroli stwierdzono pewne rozbieżności pomiędzy tym jakie osoby do udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej przedstawiły poszczególne samorządy zawodowe a tym z jakimi osobami umowy te faktycznie zawarto oraz to, że nie wszystkie umowy zawarto w roku poprzedzającym okres, którego miały dotyczyć, niemniej jednak wyjaśnienia oraz dokumenty jakie w powyższym zakresie przedłożył w dniu 17 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału nie wskazują na to aby ww. okoliczności świadczyły o wystąpieniu jakiegokolwiek nieprawidłowości [patrz: pkt 2.2. oraz pkt 2.3. (zawierające po 5 pytań wezwania do udzielenia wyjaśnień z dnia 4 lutego 2022 r. oraz analogiczne punkty zawarte w wyjaśnieniach z dnia 17 lutego 2022 r.).

¹⁶ Definicja wyrazu *sposób* zawarta w Słowniku Języka Polskiego.

¹⁷ Definicja wyrazu *organizować* zawartej w Słowniku Języka Polskiego.

¹⁸ Dyżury przeznaczone na nieodpłatne mediacje zostały wyznaczone w każdy poniedziałek, środę i piątek w punktach położonych przy ul. Szczytnickiej 47 (2 punkty) oraz ul. gen. Ignacego Prądzyńskiego 39A (1 punkt).

jednostki do zredagowania poszczególnych umów zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 6 ust. 2 ustawy.

Odpowiedzialnymi za powstanie opisanej powyżej nieprawidłowości są osoby, którym powierzono zadanie opracowania oraz weryfikację i zatwierdzenia wzorów ww. umów.
[dowód: akta kontroli str.: 47 – 198, 676 – 678, 684 – 690, 725 – 795]

Do dnia 15 maja 2020 r. przepis art. 3 ust. 2 ustawy stanowił, że nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych z działalnością gospodarczą, za wyjątkiem przygotowania do jej rozpoczęcia. Zapis ten został powtórzony w § 5 ust. 2 wszystkich umów jakie kontrolowana jednostka zawarła w latach 2019 – 2021 z adwokatami i radcami prawnymi. Z dniem 16 maja 2020 r. ww. zapis ustawy uchylono i zmieniono również przepis art. 4 ust. 2 ustawy w ten sposób, że osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku. Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie¹⁹. W związku z powyższym w pytaniu 2.1.2. pisma kontrolujących z dnia 4 lutego 2022 r. wezwano do wyjaśnienia czy ww. zmiana przepisów wpłynęła na zmianę zapisów poszczególnych umów, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy. Dyrektor Wydziału nie odpowiedział na ww. wezwanie. Również w wyniku kontroli nie stwierdzono, aby ww. zmiany w przepisach ustawy doprowadziły do jakiegokolwiek zmiany w umowach zawartych z adwokatami i radcami prawnymi na 2020 r. Umowy zawierane na rok 2021 również posiadały ww. zapis (tj. § 5 ust. 2).

Podsumowując należy wskazać, że brak modyfikacji ww. dokumentów skutkowało tym, że umowy zawarte z adwokatami i radcami prawnymi na 2020 rok od dnia 16 maja 2020 r., oraz umowy zawarte na rok 2021, zawierały zapis sprzeczny z ustawą. Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości był brak należytej znajomości ww. przepisu przez osobę odpowiedzialną za opracowanie tekstu poszczególnych umów.
[dowód: akta kontroli str.: 26 – 198, 676, 683 – 692]

b) Powierzenie prowadzenia punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnych porad obywatelskich organizacji pozarządowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż liczba punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej, której prowadzenie powierzono organizacjom pozarządowym, jest zgodna z dyspozycją art. 11 ust. 1 ustawy²⁰. W całym okresie objętym kontrolą wybór podmiotów, którym powierzono prowadzenie ww. punktów był poprzedzony konkursem (art. 11 ust. 2 ww. ustawy), o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm., zwana dalej u.d.p.p.w.). W przypadku wszystkich ww. konkursów organ powołał komisję konkursową – zgodnie z art. 15 ust. 2a i 2b ww. ustawy²¹. W wyniku kontroli stwierdzono, iż w pracach każdej z ww. komisji uczestniczyły ponadto osoby zgłoszone przez organizacje pozarządowe²². W kwestii ogłoszeń o otwartym konkursie należy wskazać, iż

---

¹⁹ Patrz: art. 29 pkt 1 i pkt 2 w zw. z art. 76 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS Cov-2 (Dz. U. poz. 875 z późn. zm.).

²⁰ Mając na uwadze dyspozycję art. 11 ust. 1 u.n.p.p.e.p. w całym okresie objętym kontrolą liczba ta wynosiła 13 (patrz: część VI ogłoszeń konkursowych nr 2478 z 2019 roku, nr 2694 z 2020 roku i nr 2929 z 2021 roku).

²¹ W 2015 roku komisję powołano 27 listopada, w 2020 roku komisję powołano 25 listopada natomiast w 2021 roku komisję powołano 19 listopada.

²² Zgodnie z art. 15 ust. 2d u.d.p.p.w. W treści pkt 3.2.3., pkt 3.3.3. i pkt 3.4.4. pisma Dyrektora Wydziału z dnia 10 lutego 2022 r. (znak:WSS-ZNS.1710.1.2022, dalej: wyjaśnienia z 10 lutego 2022 r.) wynika, iż nabory przedstawicieli organizacji pozarządowych do komisji konkursowych odbywają się raz do roku. W okresie objętym niniejszą kontrolą ogłoszenia o naborze ukazały się w dniach 29 października 2019 r., 14 października

poddane weryfikacji ogłoszenia zawierały elementy wskazane w art. 13 ust. 2 pkt 1 – pkt 7 u.d.p.p.w. Termin składania ofert we wszystkich konkursach objętych niniejszą kontrolą był zgodny z treścią ust. 1 ww. przepisu, natomiast miejsca publikacji ogłoszeń konkursowych z art. 13 ust. 3 ww. ustawy²³.

[dowód: akta kontroli str.: 27 - 29, 33 – 35, 37 – 39, 199 – 301, 518 – 543, 678 - 682]

We wszystkich poddanych analizie ogłoszeniach konkursowych (w ich części VII) sformułowano następujący zapis: *Ostateczna kwota dotacji zostaje ustalona na podstawie projektu budżetu na rok 2021 oraz po złożeniu ofert i jednocześnie wskazano wysokość dotacji przypadającą na poszczególne punkty uwzględniająca również edukację prawną (co należy ocenić pozytywnie). W pkt 3.1. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału następująco odniósł się do powyższej kwestii:*

Ww. sformułowanie zostało zamieszczone w treści ogłoszenia konkursowego, ponieważ wysokość środków finansowych przeznaczona na realizację zadania publicznego wskazana w ogłoszeniu wynika z projektu budżetu na rok 2021, który jest uchwalany przez Radę Miejską Wrocławia. Do momentu uchwalenia budżetu przez radnych kwoty są kwotami projektowanymi, a nie ostatecznymi, stąd taka forma zapisu stosowana we wszystkich ogłoszeniach otwartych konkursów ofert (do czasu podjęcia przez Radę Miejską Wrocławia uchwały budżetowej na rok następny). Ponadto na etapie ogłaszania konkursu nie można przewidzieć ile ofert zostanie w nim złożonych przez organizacje pozarządowe oraz ile ofert zostanie pozytywnie zweryfikowanych formalnie i ocenionych merytorycznie. W efekcie końcowym nie wiemy ilu organizacjom zostanie powierzona realizacja zadania publicznego objętego konkursem i jaka ostateczna kwota dotacji zostanie przyznana organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego. Ponadto powyższy zapis jest standardowym zapisem w szablonie ogłoszeń konkursowych Gminy Wrocław.

Mając na uwadze powyższe, jak również przepis art. 8 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy należy wskazać, iż kontrolowane zadanie jest w całości finansowane przez powiat/miasto na prawach powiatu z dotacji otrzymanej z budżetu państwa. Z kolei art. 13 ust. 2 pkt 2 u.d.p.p.w. wymaga, aby w treści ogłoszenia konkursowego wskazać wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania²⁴, nie zaś wysokość dotacji jaka dopiero zostanie udzielona. Mając na uwadze opisane powyżej argumenty mające uzasadnić opisany na wstępie sposób zredagowania poszczególnych ogłoszeń konkursowych należy wskazać co następuje. Przepisy ustawy odsyłają do przepisów u.d.p.p.w. tylko w zakresie sposobu przeprowadzenia otwartego konkursu ofert. W zakresie regulacji objętych ustawą jej przepisy są *nadrzędne* wobec przepisów u.d.p.p.w. W przypadku kolizji norm powyższych aktów prawnych zastosowanie znajdzie zasada *lex specialis derogat legi generali* (przepis szczególny uchyla przepis ogólny). Przykładem takiej kolizji jest przepis art. 13 ust. 1 w zw. z ust. 5 u.d.p.p.w. oraz art. 11 ust. 12 pkt 1 ustawy. Stosując ww. zasadę należy przyznać pierwszeństwo normom *szczególnym* tj. przepisom ustawy²⁵. Poza tym, co

---

2020 r. i 30 sierpnia 2021 r. Same komisje konkursowe z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych powołano natomiast w dniach 27 listopada 2019 r., 25 listopada 2020 r. i 19 listopada 2021 r.

²³ Patrz: pkt. 3.2.1, pkt 3.3.1. i pkt 3.4.3. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r.

²⁴ Należy przez to rozumieć górną, nieprzekraczalną granicę wydatków jakie może wygenerować zadanie.

²⁵ Wynika to z faktu, iż przepisy u.d.p.p.w. regulują zasady współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, w tym procedurę konkursową powierzania/wspierania zadań publicznych tym organizacjom. Z kolei przepisy ustawy dotyczą wyłącznie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnych mediacji oraz edukacji prawnej – zasad ich świadczenia oraz podmiotów, które to zadanie realizują, a do przepisów ww. ustawy odsyłają wyłącznie w zakresie konkursu,

podkreślono na wstępie, zadanie będące przedmiotem konkursu jest, zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy, w całości finansowane z dotacji celowej jaką kontrolowana jednostka otrzymuje z budżetu państwa. Przepisy ww. aktu normatywnego nie przewidują jakiegokolwiek finansowego udziału jednostki samorządu terytorialnego w jego realizacji. Tym samym nawet gdyby hipotetycznie założyć, że w danym roku budżetowym dany powiat lub miasto na prawach powiatu w ogóle nie będzie współpracować z organizacjami pozarządowymi i powierzać im do realizacji jakichkolwiek zadań publicznych, to i tak ww. jednostka będzie zobligowana do przeprowadzenia konkursu w powyższym zakresie.

Podsumowując należy wskazać, iż niecelowym jest informowanie w treści ogłoszenia konkursowego o tym, iż ostateczna kwota dotacji zostanie ustalona na podstawie projektu budżetu lub po jego uchwaleniu. Wystarczającym jest określenie ww. elementu ogłoszenia konkursowego poprzez określenie ogólnej kwoty jaką mogą otrzymać organizacje pozarządowe biorące w nim udział. Wskazywanie poza ww. informacją, również informacji o tym kiedy i na jakich zasadach zostanie ustalona ostateczna kwota dotacji jest działaniem zbędnym (aczkolwiek nie można go oceniać jako nieprawidłowości). Niemniej jednak zaznaczenia wymaga, że ww. kwesta była poruszana w toku poprzedniej kontroli jaką w niniejszym przedmiocie prowadził Wojewoda Dolnośląski w Urzędzie w 2018 roku. Stanowisko jakie wówczas zajął organ kontroli było zbieżne z tym opisanym powyżej. Raz jeszcze wymaga podkreślenia – otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy nie jest *typowym*. Po pierwsze jego przeprowadzenie jest obligatoryjne, a po drugie kwota dotacji jaka zostanie przyznana wyłonionemu w jego wyniku podmiotowi (podmiotom) nie stanowi środków własnych jednostki samorządu terytorialnego, lecz są to w całości środki przekazane w formie dotacji przez wojewodę.

[dowód: akta kontroli str.: 26 – 27, 201, 253, 277, 678 - 682]

W wyniku kontroli stwierdzono, że Prezydent Wrocławia ogłaszając konkursy w roku 2019 (dalej: konkurs nr 2478), w roku 2022 (dalej konkurs nr 2694) i w roku 2021 (dalej: konkurs nr 2929) odpowiednio w częściach XI.2. pierwszego z ww. konkursów i XI.3. drugiego i trzeciego z ww. konkursów zobligował oferentów do wygenerowania swoich aplikacji przy pomocy wskazanego oprogramowania. W pkt 3.2.2., pkt 3.3.2. i pkt 3.4.2. wyjaśnień z dnia 10 lutego 20122 r. Dyrektor Wydziału wskazał w powyższym zakresie co następuje, cyt.:

Aplikacja (...) pozwalała oferentom na prawidłowe sporządzenie oferty na obowiązującym wzorze, ale nie na jej złożenie w organie administracji publicznej. Aplikacja umożliwiała eliminację większości błędów formalnych, które najczęściej pojawiały się, gdy organizacje nie miały możliwości korzystania z aplikacji (nieuzupełnione pola formularza) oraz rubryki zawierające dane rachunkowe. Korzystanie z aplikacji było korzystne tak dla oferentów, jak i dla Gminy Wrocław. Sama aplikacja nie udostępniała możliwości składania ofert w wersji elektronicznej. Jednocześnie ustawa o działalności pożytku publicznym i o wolontariacie oraz Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań – nie dopuszczały możliwości nie złożenia podpisanej wersji papierowej. Dlatego warunkiem złożenia oferty przez oferenta było wygenerowanie oferty za pośrednictwem aplikacji (...), jej wydrukowanie i podpisanie jej przez właściwe osoby i złożenie jej w wersji

---

z pominięciem zasady wyrażonej w art. 13 ust. 5 u.d.p.p.w. co wynika z wyraźnie określonych terminów wyłonienia organizacji pozarządowych.

papierowej w urzędzie we wskazanym miejscu i czasie (jednakowym dla wszystkich w danym konkursie).

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Kontrolujący nie kwestionują tego, że korzystanie/złożenie oferty za pomocą wskazanej aplikacji może być ułatwieniem zarówno dla organu, jak i oferentów. Niemniej jednak ustanowienie wymogu złożenia oferty wygenerowanej za pośrednictwem konkretnego komercyjnego programu stanowić może utrudnienie bądź nawet uniemożliwienie wzięcia udziału w konkursie niektórym organizacjom pozarządowym, które mogłyby spełniać wszelkie inne wymogi będące konieczne do realizowania wskazanego zadania publicznego, nie generując jednakowoż oferty za pośrednictwem tej konkretnie wskazanej komercyjnej aplikacji. W szczególności wtedy gdy naruszenie ww. wymogu skutkuje odrzuceniem oferty z przyczyn formalnych²⁶. W ocenie kontrolujących zasadnym byłoby wskazanie na możliwość składania ofert za pomocą ww. aplikacji (nie zaś na wymóg) przy pozostawieniu możliwości ich tworzenia bez jej udziału.

[dowód: akta kontroli str.: 27, 33, 38, 209, 265, 291, 678 - 680]

Zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 7 u.d.p.p.w. w ogłoszeniu konkursowym należy zawrzeć informacje o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy. W wyniku kontroli stwierdzono, że ogłoszenia konkursowe nr 2478, nr 2694 i nr 2929 w części VII.2. określały wysokość dotacji jaką kontrolowana jednostka przekazała na realizację zadania objętego niniejszą kontrolą w roku publikacji ogłoszenia konkursowego. Działanie to było nieprawidłowe z dwóch powodów. Po pierwsze w dacie publikacji każdego z ww. ogłoszeń konkursowych w dalszym ciągu było realizowane zadanie, którego wykonawcę wyłoniono w roku poprzednim²⁷. Jak zaznaczono powyżej w art. 13 ust. 2 pkt 7 u.d.p.p.w. ustawodawca posłużył się, w odniesieniu do zadań tego samego rodzaju co wskazane w ogłoszeniu konkursowym, zwrotem *zrealizowanych*, co w ocenie organu kontroli oznacza zadanie, które zostało na dzień ogłoszenia danego konkursu już wykonane. W dacie publikacji ww. ogłoszeń z lat 2019 – 2021 zadania będące przedmiotem konkursów z lat 2018 – 2020 wciąż były realizowane²⁸. Po drugie ww. przepis u.d.p.p.w. mówi o zadaniach realizowanych w roku ogłoszenia danego konkursu i w roku poprzednim. W żadnym z ogłoszeń z lat 2019 – 2021 kontrolowana jednostka nie odniosła się do, zakończonych na dzień publikacji każdego z ww. ogłoszeń konkursowych, zadań realizowanych (w tym w zakresie kosztów) w latach 2018 – 2020, które były przedmiotem konkursów z lat 2017 - 2019.

Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości była niewystarczająca znajomość przepisów u.d.p.p.w. przez osobę odpowiedzialną za zredagowanie każdego z ogłoszeń konkursowych oraz nie dość wnikliwa weryfikacja ich treści przez osobę, która zezwoliła na ich publikację.

[dowód: akta kontroli str.: 201, 253, 277]

---

²⁶ Patrz: część XV.1. ogłoszeń konkursowych nr 2478, nr 2694 i nr 2929.

²⁷ W roku 2019 realizowano zadanie, którego wykonawcę wyłoniono w roku 2018; w 2020 roku realizowano zadanie, którego wykonawcę wyłoniono w roku 2019; natomiast w roku 2021 realizowano zadanie, którego wykonawcę wyłoniono w roku 2020.

²⁸ Zadania polegające na świadczeniu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnych porad obywatelskich są zadaniami o charakterze całorocznym (patrz: art. 11 ust. 1 [powiat powierza połowę punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zwanej dalej „organizacją pozarządową”(...)] i ust. 2 [organizację pozarządową wylania się corocznie w otwartym konkursie ofert, (...)] ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w części XI.2. ogłoszeń konkursowych nr 2694 i nr 2929 nie dopuszczono składania przez organizacje pozarządowe ofert wspólnych. W pkt 3.3.4.²⁹ i pkt 3.4.1. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału wskazał, cyt.:

W ramach przeprowadzonej w roku 2018 kontroli realizacji zadania publicznego pt. „Prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego we Wrocławiu (przy ul. (...)), tj. oferty wspólnej złożonej przez dwie organizacje pozarządowe postępowanie administracyjne musiało być przeprowadzone jedno dla obu organizacji pozarządowych. W wyniku przeprowadzonego postępowania oraz po konsultacji z radcą prawnym uznaliśmy, iż zadanie publiczne pn. „Prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej we Wrocławiu (przy ul. ...)” to odrębne działania, które prowadzą organizacje pozarządowe i każda z nich ma przyporządkowane konkretne punkty do świadczenia nieodpłatnych porad prawnych lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego czyli de facto nie ma wspólnych działań prowadzonych razem. W związku z powyższym oferty wspólne w przypadku ww. zadania publicznego nie powinny być składane.”

Wyjaśnienia w powyższym zakresie nie mogą zostać uwzględnione z następujących przyczyn. Po pierwsze zgodnie z art. 14 ust. 2 u.d.p.p.w., dwie lub więcej organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 działające wspólnie mogą złożyć ofertę wspólną. Przepisy ww. aktu normatywnego dopuszczają więc możliwość składania ofert wspólnych przez dwa lub więcej podmiotów, natomiast wytyczne zawarte w ustawie nie pozwalają na niestosowanie ww. przepisu. Ewentualne odrzucenie tak zgłoszonych ofert możliwe byłoby na etapie weryfikacji wymogów formalnych lub z przyczyn merytorycznych. Ponadto, warto nadmienić, że w konkursach z ubiegłych lat, jak i w konkursie 2478, wyłaniano oferentów, którzy złożyli oferty wspólne. Ponadto przepis art. 14 ust. 4 u.d.p.p.w. wskazuje, że załącznikiem do umowy zawartej przez organizacje pozarządowe z organem ogłaszającym konkurs jest umowa jaka ww. podmioty zawarły między sobą, i która powinna wskazywać na zakres świadczeń każdej z nich w ramach oferty wspólnej. Natomiast art. 14 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy wskazuje, że w ofercie wspólnej organizacje pozarządowe wskazują jakie działania, w ramach realizacji całego zadania będzie wykonywać każda z nich. W realiach zadania określonego w przepisach ustawy oznaczałoby to, w ocenie organu kontroli, że w ofercie wspólnej każda z organizacji wskazałaby, które z punktów wskazanych w ogłoszeniu konkursowym będzie prowadzić i jaką część z ogólnej kwoty dotacji wykorzysta.

Jeśli w wyniku kontroli organ stwierdziłby nieprawidłowości w realizacji zadania skutkujące np. wydaniem decyzji nakazującej zwrot części dotacji to stosowne postępowanie prowadziłby tylko w stosunku do tej organizacji, która nieprawidłowo wydatkowała przypadającą jej część dotacji.

Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości w treści ogłoszeń konkursowych nr 2694 i nr 2929 była niewłaściwa interpretacja ww. przepisów ustawy oraz u.d.p.p.w. przez osobę odpowiedzialną za zredagowanie ogłoszenia konkursowego oraz nie dość wnikliwa weryfikacja ich treści przez osobę, która zezwoliła na ich publikację.

[dowód: akta kontroli str.: 35, 37, 265, 291, 680]

W części XII i XIII ogłoszeń konkursowych Prezydent Wrocławia określił jakie dokumenty dotyczące zarówno samego oferenta, jak i zadania, o którego realizację będzie się

---

²⁹ w wyniku błędnej numeracji pytań zastosowanej przez kontrolerów została ona powtórzona przez Dyrektora Wydziału w związku z czym pytanie i odpowiedź dot. ww. kwestii w konkursie 2694 powinny nosić numer 3.3.4. nie zaś 3.2.4.

on ubiegać, należy przedłożyć wraz z ofertą. W części XIII.1.5. poszczególnych z ww. ogłoszeń konkursowych sformułowano wymóg przedstawienia umów lub promes ich zawarcia z osobami mającymi świadczyć nieodpłatne poradnictwo obywatelskie wraz z zaświadczeniami wskazanymi w art. 11 ust. 3a pkt 2 lub w art. 11a ust. 1 ustawy. Pierwszy z ww. przepisów określa dokumenty potwierdzające, że dana osoba posiada status doradcy obywatelskiego, drugi natomiast, że spełniła ona obowiązek odbycia wymaganego, corocznego kursu doszkalającego. W ocenie organu kontroli wymóg opisany w części XIII.1.5. ogłoszeń konkursowych powinien być zredagowany w ten sposób, aby w stosunku do osób, które zostały doradcami obywatelskimi wcześniej niż w roku ogłoszenia konkursu lub w roku poprzednim musiały wraz z dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3a pkt 2 ustawy organizacja pozarządowa składa też dokumenty opisane w art. 11a ust. 1 ustawy.
[dowód: akta kontroli str.: 209 – 213, 266 – 271, 292 - 298]

W toku kontroli stwierdzono, że w wyniku konkursu 2478 do realizacji zadania wyłoniono oferty złożone przez Fundację „Sancta Familia” i Fundację „Dajmy Szansę” (oferta wspólna) oraz przez Fundację Badań Nad Prawem. W wyniku konkursu 2694 do realizacji zadania wyłoniono oferty złożone przez Fundację „Sancta Familia” oraz Fundację Badań Nad Prawem. W wyniku konkursu 2929 do realizacji zadania wyłoniono oferty złożone przez Fundację „Sancta Familia” Fundację Badan Nad Prawem oraz Fundację „W Służbie Wsi”.

Wszystkie z ww. ofert złożono w przewidzianym do tego terminie. Wybrane aplikacje spełniały warunki formalne określone w art. 14 ust. 1 u.d.p.p.w. oraz załączono do nich dokumenty wskazane w części XII i części XIII.1. ww. ogłoszeń konkursowych, a oferty wybrane w konkursie nr 2478 dodatkowo warunki określone w ust. 3 ww. przepisu. Do przedmiotowych ofert dołączono wszystkie wskazane w ogłoszeniu konkursowym oświadczenia i dokumenty, jak również wszystkie z przedłożonych wraz z ww. ofertami dokumenty były potwierdzone za zgodność z oryginałem przez upoważnione osoby. Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, iż ww. organizacje pozarządowe były wpisane na listę, o której mowa w art. 11d ust. 1 ustawy oraz nie podlegały odrzuceniu z przyczyn formalnych.
[dowód: akta kontroli str.: 302 – 469, 661 - 672]

W toku kontroli ustalono, że w całym okresie nią objętym, nie wystąpiła jakakolwiek z okoliczności wskazanych w art. 11 ust. 9 ustawy³⁰. Ponadto w okresie objętym niniejszą kontrolą Prezydent Wrocławia nie podejmował wobec organizacji pozarządowych, którym powierzono prowadzenie poszczególnych punktów odrębnych kontroli. Weryfikacja prawidłowości wykonywania zadania i wydatkowania środków publicznych jest dokonywana na bieżąco³¹.

[dowód: akta kontroli str.: 32, 38, 43, 678 - 682]

W kwestii złożonych aplikacji, które nie zostały wyłonione (tj. przeszły weryfikację formalną) oraz tych, które zawierały błędy formalne organ kontroli stwierdza, że ich ocena dokonana przez kontrolowaną jednostkę była prawidłowa.

[dowód: akta kontroli str.: 29 – 31, 35 – 36, 40 – 41, 470 – 517, 678 - 682]

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, iż rozstrzygnięcie wszystkich ww. konkursów oraz wybór organizacji pozarządowych, którym powierzono prowadzenie poszczególnych punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej nastąpiło w terminach wskazanych w art. 11 ust. 12 pkt 1 ustawy, tj. odpowiednio w dniach 28 listopada 2019 r., 26 listopada 2020 r. oraz 29 listopada 2021 r.

---

³⁰ Patrz: pkt 3.2.8, pkt 3.3.6. i pkt 3.4.8. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r.

³¹ Patrz: pkt 4.3. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono również, iż publikacja rozstrzygnięć ww. konkursów była zgodna z art. 15 ust. 2j u.d.p.p.w., natomiast treść opublikowanych informacji odpowiadała dyspozycji ust. 2h ww. przepisu³².
[dowód: akta kontroli str.: 27, 33, 678 - 682]

Zgodnie z art. 11 ust. 7 u.n.p.p.e.p. umowa zawarta pomiędzy powiatem a organizacją pozarządową winna mieć formę pisemną i być zawarta niezwłocznie po rozstrzygnięciu ww. konkursów (art. 15 ust. 4 oraz art. 16 ust. 2 u.d.p.p.w.) jak również zawierać elementy, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1, pkt 1a i pkt 3 – 6b ww. ustawy. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono iż wszystkie z umów zawartych w latach 2019 – 2021 miały właściwą formę, a daty ich zawarcia nie budzą zastrzeżeń³³. Wszystkie ww. umowy były zgodne z dyspozycją art. 6 ust. 1 pkt 1, pkt 1a i pkt 3 – 6³⁴ u.n.p.p.e.p., jak również dołączono do nich dokument, o którym mowa w art. 14 ust. 4 u.d.p.p.w. (dot. umowy D/WSS/2478/1/2020). Ponadto w zawartych umowach organizacjom pozarządowym powierzono też kwestie związane z prowadzeniem edukacji prawnej³⁵. Przepis art. 6 ust. 2 pkt 6b ustawy, z uwagi na przedmiot regulacji niniejszego przepisu, nie miał zastosowania.
[dowód: akta kontroli str.: 544 - 660]

Zgodnie z art. 11 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 6a ustawy umowa zawarta pomiędzy powiatem (miastem na prawach powiatu) a organizacją pozarządową powinna określać m. in. sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, o którym mowa w art. 8 ust. 12 pkt 1. Wykładnię językową ww. zwrotu zawarto na str. 5 niniejszego dokumentu. W pkt 3.2.7., pkt 3.3.5 i pkt. 3.4.7. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału wskazał, że w § 2 pkt 4 zawartych umów Miasto Wrocław zobowiązało się do dostosowania poszczególnych lokai do wymogów ustalonych w rozporządzeniu, jak również przywołano treść § 5 pkt 1 i § 7 ust. 1 – ust. 6 przedmiotowego aktu wykonawczego, i w konkluzji stwierdził, że cyt.:

(...) w związku z odpowiednimi zapisami w umowie powołującymi się na rozporządzenie (...) nie ma potrzeby wyszczegóławiania tych zapisów w umowie dotacyjnej.

Powyższe wyjaśnienie nie mogą zostać uwzględnione. Przepis § 5 pkt 1 rozporządzenia określa w jaki sposób mają być wyposażone lokale, w których są świadczone usługi opisane w ustawie. Z kolei § 7 ww. aktu normatywnego opisuje przebieg samego procesu mediacji. Niemniej jednak żadem z ww. przepisów nie określa jakie działania należy podjąć, aby do spotkania z mediatorem i mediacji (czyli czynności opisanych w § 7 rozporządzenia) w ogóle doszło. Ponadto zaznaczenia wymaga, że zarówno przepis art. 13 pkt 1 ustawy oraz § 1 pkt 1 rozporządzenia odnoszą się do sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, przez co należy też rozumieć nieodpłatną

---

³² Informacje z wyboru ofert w poszczególnych konkursach dostępne pod adresami:

<https://bip.um.wroc.pl/otwarty-konkurs-ofert/42395/29-10-2019-2478> (konkurs z 2019 roku);

<https://bip.um.wroc.pl/otwarty-konkurs-ofert/48240/28-10-2020-2694> (konkurs z 2020 roku);

<https://bip.um.wroc.pl/otwarty-konkurs-ofert/55832/25-10-2021-2929> (konkurs z 2021 roku).

³³ Umowy z 2019 roku (D/WSS/2478/1/20 i D/WSS/2478/2/2020) zawarto 31 grudnia 2019 r. Umowy z 2020 roku (D/WSS/2694/1/2021 i D/WSS/2694/2/2021) zawarto 31 grudnia 2020 r. Umowy z 2021 roku (D/WSS/2929/1/2022, D/WSS/2929/2/2022 i D/WSS/2929/3/2022) zawarto 28 grudnia 2021 r.

³⁴ Wymogi opisane w art. 6 ust. 1 pkt 1, pkt 1a i pkt 3 – pkt 6 ustawy są wypełnianie przez § 1 ust. 6 i ust. 8, § 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 i ust. 3, § 5 pkt 3, § 6 i § 7 zawartych umów. Ponadto w zakresie art. 11 ust. 7 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 5 patrz: 3.2.7., 3.3.5. i 3.4.7. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r.

³⁵ Patrz: art. 11 ust. 7 zd. drugie ustawy w zw. z § 3 ust. 3 i § 8 ust. 2 umów D/WSS/2478/1/2020 i D/WSS/2478/2/2020 oraz w zw. z § 3 ust. 2 i § 8 ust. 2 umów D/WSS/2694/1/2021 i D/WSS/2694/2/2021 i umów D/WSS/2929/1/2022, D/WSS/2929/2/2022 i D/WSS/2929/3/2022.

mediację (patrz: art. 3 ust. 1 pkt 3a i art. 3a ust. 2 ustawy), nie zaś do sposobu organizowania w danym punkcie spotkania z mediatorem.

Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja wskazanych na wstępie przepisów rozporządzenia i uznanie, że odniesienie się do nich w treści umowy spełni wymóg określony w art. 11 ust. 7 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 6a ustawy. [dowód: akta kontroli str.: 31 – 32, 36 – 37, 41 – 43, 544 – 660, 679 - 680]

Na marginesie należy jedynie wskazać, iż w § 17 ust. 3 pkt 6 wszystkich umów jakie w latach 2019 – 2021 zawarł kontrolowany organ w przedmiocie objętym niniejszą kontrolą wskazano, iż jedną z przesłanek wskazująca na rażące naruszenie ich postanowień, zezwalających na ich rozwiązanie ze skutkiem natychmiastowym jest naruszenie przepisu art. 5 ust. 1 ustawy, a więc udzielanie pomocy prawnej przez inne osoby niż adwokaci, radcowie prawni, a w szczególnych przypadkach działający z ich upoważnienia aplikanci. Zapis ten zawęża dyspozycję przepisu art. 11 ust. 3 ww. ustawy i zezwala organowi realizującemu zadanie na natychmiastowe rozwiązanie umowy w przypadku stwierdzenia świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez doradcę podatkowego lub osobę wskazaną w pkt 2 ww. przepisu.

[dowód: akta kontroli str.: 544 - 660]

II. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej.

Na terenie Miasta Wrocławia do dnia 1 stycznia 2018 r. funkcjonuje 26 punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej (dalej: NPP), nieodpłatnych porad obywatelskich (dalej: NPO) oraz nieodpłatnej mediacji (dalej: NM). Ich lokalizację i harmonogram funkcjonowania zaprezentowano poniżej.

☞ pl. Dominikański 6 (Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego), 50 – 159 Wrocław

Punkt nr 1: od pon. do pt. od 11:00 do 15:00 (NPP)

Punkt nr 2: od pon. do pt. od 15:00 do 19:00 (NPP)

☞ ul. Szczytnicka 47 (lokal w zasobie Miasta Wrocławia), 50 – 382 Wrocław

Punkt nr 3: od pon. do pt. od 16:00 do 20:00 (NPP i NM w każdy poniedziałek)

Punkt nr 14: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPO)

Punkt nr 15: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPO i NM w każdy piątek)

☞ ul. Ludwika Rydygiera 43 (MOPS – Nadodrzańskie Centrum Wsparcia), 50 -248 Wrocław

Punkt nr 4: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPP)

Punkt nr 5: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

Punkt nr 6: od pon. do pt. od 16:00 do 20:00 (NPP)

☞ ul. Wiosenna 14 (lokal siedziby Rady Osiedla Partynice), 53 – 017 Wrocław

Punkt nr 7: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

☞ ul. Gajowicka 96a (lokal siedziby Rady Osiedla Powstańców Śląskich), 53 – 422 Wrocław

Punkt nr 8: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

☞ ul. Gen. Ignacego Prądzyńskiego 39A (lokal w zasobie Miasta Wrocławia), 50-433 Wrocław

Punkt nr 9: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPP i NM w każdą środę)

Punkt nr 10: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

Punkt nr 13: od pon. do pt. od 16:00 do 20:00 (NPP)

☞ al. Marcina Kromera 44 (jeden z budynków Urzędu Miejskiego Wrocławia), 51 – 163 Wrocław

Punkt nr 11: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPP)

Punkt nr 12: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

☞ ul. Rękodzielnicza 1 (lokal siedziby Rady Osiedla Pilczyce – Kozanów – Popowice Północ), 54 – 135 Wrocław

Punkt nr 16: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPP)

Punkt nr 17: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

☞ ul. Marii Skłodowskiej-Curie 63A (lokal w zasobie Miasta Wrocławia), 50 - 369 Wrocław

Punkt nr 18: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPO)

Punkt nr 19: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPO)

Punkt nr 20: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPO)

Punkt nr 21: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPP)

Punkt nr 22: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

Punkt nr 23: od pon. do pt. od 16:00 do 20:00 (NPP)

Punkt nr 24: od pon. do pt. od 8:00 do 12:00 (NPP)

Punkt nr 25: od pon. do pt. od 12:00 do 16:00 (NPP)

Punkt nr 26: od pon. do pt. od 16:00 do 20:00 (NPP)

W latach 2019 – 2021 punkty nr 18 – nr 26 funkcjonowały pod adresem: ul. Piotra Ignuta 125, 54-151 Wrocław. Począwszy od roku 2022 ww. punkty funkcjonują pod obecnym adresem. Wszystkie lokale jakie wskazywano zarówno w otwartych konkursach ofert z lat 2019 – 2021, jak i w porozumieniach zawartych w tym okresie czasu z ORA i OIRP były własnością Miasta Wrocławia.

[dowód: akta kontroli str.: 845 - 853]

Analizując miejsca ulokowania ww. punktów stwierdzono, że w porównaniu ze stanem faktycznym stwierdzonym w toku poprzedniej kontroli prowadzonej w tym samym przedmiocie w Urzędzie w 2018 roku z lokalu położonego przy ul. Szczytnickiej usunięto 3 punkty i zlokalizowano je w nowym lokalu położonym przy u. gen. Ignacego Prądyńskiego³⁶. Ponadto od roku 2022 punkty, które dotąd były zlokalizowane przy ul. Piotra Ignuta zostały przeniesione do lokalu mieszczącego się w budynku nr 63A przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie.

Sieć 26 punktów umiejscowiono w 9 lokalizacjach³⁷. Odnosząc się do podziału Miasta Wrocławia na jednostki pomocnicze tj. osiedla, których jest 48³⁸, należy wskazać, iż tylko w 8 z nich są zlokalizowane punkty udzielania pomocy prawnej³⁹, z czego 4 (mieszczące

---

³⁶ W toku kontroli, i w wyniku przeprowadzonych w jej trakcie oględzin, ustalono że punkty przy ul. gen. Ignacego Prądyńskiego rozpoczęły działalność w roku 2022.

³⁷ Jest to zgodnie z art. 8 ust. 10 zd. drugie ustawy obowiązującego od dnia 16 sierpnia 2018 r. (art. 1 pkt 11 w zw. z art. 17 pkt 2 ustawy zmieniającej).

³⁸ Uchwała Nr XX/110/91 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 marca 1991 r. w sprawie podziału Wrocławia na osiedla (wejście w życie z dniem 21 marca 1991 r.) zmieniona Uchwałą Nr XX/419/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 stycznia 2016 r. zmieniająca uchwałę Nr XX/110/91 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 marca 1991 r. w sprawie podziału Wrocławia na osiedla (opubl. W Dz. Urz. Woj. Doln. z 29 stycznia 2016 r., poz. 465, wejście w życie z dniem 13 lutego 2016 r.).

³⁹ Stare Miasto (punkty nr 1 i 2), Nadodrze (punkty nr 4 - 6), Plac Grunwaldzki (punkty nr 3, nr 14, nr 15 i nr 18 - 26), Powstańców Śląskich (punkt nr 8), Krzyki – Partynice (punkt nr 7), Karłowice – Różanka (punkty nr 11

łącznie 20 z 26 punktów) bezpośrednio ze sobą graniczą⁴⁰. Niemniej jednak ustawodawca, poza wytycznymi w zakresie ilości punktów przypadających na daną jednostkę samorządu terytorialnego, harmonogramu ich pracy oraz wymagań jakie muszą spełniać lokale, w których je umiejscowiono, nie określił w przepisach ustawy jakichkolwiek nakazów odnośnie sposobu ich umiejscowienia pozostawiając tą kwestię w całości jednostkom odpowiedzialnym za realizację przedmiotowego zadania jako bardziej zorientowanym w potrzebach lokalnej społeczności. Ponadto Prezydent Wrocławia – miasta na prawach powiatu, musi realizować kontrolowane zadanie wyłącznie we własnym zakresie i własnymi zasobami, w przeciwieństwie do powiatów *ziemskich*, które mogą zawierać porozumienia z gminami w celu pozyskania należących do nich lokali na siedziby punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej⁴¹. Podsumowując, mając na uwadze powyższe należy pozytywnie ocenić sposób umiejscowienia na terenie Miasta Wrocławia poszczególnych punktów pomocy.

[dowód: akta kontroli str.: 834, 845 - 853]

W całym okresie objętym niniejszą kontrolą punkty nr 1 – nr 13 są prowadzone przez Miasto Wrocław, a porad w nich udzielają adwokaci oraz radcy prawni wskazani przez właściwe samorządy zawodowe; z kolei punkty nr 14 – 26 powierzono do prowadzenia organizacjom pozarządowym. Obsługę ww. punktów zapewniają osoby wskazane w art. 4a ust. 6, art. 5 ust. 1 i art. 11 ust. 3 i ust. 3a ustawy. W wyniku kontroli ustalono, iż harmonogram funkcjonowania wszystkich punktów istniejących w dniu rozpoczęcia niniejszej kontroli, jak i punktów zlikwidowanych, jest zgodny z przepisem art. 8 ust. 3 ustawy. W toku czynności kontrolnych dokonano oględzin wszystkich miejsc położenia punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, za wyjątkiem punktów nr 7 i 8, niemniej jednak w toku kontroli podjęto działania mające na celu zweryfikowanie zgodności ich wyposażenia z obowiązującymi przepisami⁴². W zakresie ww. punktów nie weryfikowano w jakikolwiek sposób miejsc ich lokalizacji, mając na uwadze ich dostępność dla osób niepełnosprawnych, z uwagi na to, że nie uległy one zmianie od czasu poprzedniej kontroli przeprowadzonej w roku 2018, w trakcie której ww. kwestia została już oceniona.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych nieodpłatna pomoc, której formy określa ustawa, była świadczona wyłącznie w formie zdalnej⁴³. Tym samym nie zweryfikowano, czy oświadczenia, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy są przechowywane zgodnie z wytycznymi zawartymi w ust. 3 ww. przepisu. Zweryfikowano natomiast, czy w lokalach mieszczących poszczególne punkty znajduje się wyposażenie umożliwiające zadośćuczynienie ww. przepisom. Wyniki ww. weryfikacji opisano poniżej.

W trakcie kontroli przeprowadzono również oględziny lokali mieszczących punkty nr 1 – nr 6 i nr 9 – nr 26 w celu zweryfikowania, czy spełniają one wymagania określone w § 5 ust. 1 - ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia. W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że poza lokalem mieszczącym punkty nr 18 – nr 26 pozostałe lokale na dzień dokonania oględzin (tj. 25 lutego 2022 r.) nie spełniały wymogu opisanego w § 5 ust. 4 pkt 7 rozporządzenia. Pozostałe niezgodności dotyczyły:

---

i 12), Przedmieście Oławskie (punkty nr 9, nr 10 i nr 13) oraz Pilczyce – Kozanów – Popowice Północ (punkty nr 16 i 17).

⁴⁰ Osiedla: Stare Miasto, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Oławskie oraz Nadodrze.

⁴¹ Dlatego też w ramach niniejszej kontroli nie weryfikowano w jakikolwiek przestrzegania zapisów art. 9 ust. 1 i ust. 2 ustawy.

⁴² Patrz: wezwanie kontrolerów z dnia 25 lutego 2022 r. do sporządzenia wykazu mienia znajdującego się w poszczególnych lokalach oraz pismo Dyrektora Wydziału z dnia 3 marca 2022 r. (znak: WSS-ZNS.1710.1.2022) zawierające żądane informacje.

⁴³ Zgodnie z art. 28a ustawy w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 340).

- w lokalu mieszczącym punkty nr 1 i nr 2 brak było oznaczenia, o którym mowa w § 5 ust. 3 rozporządzenia⁴⁴;
- w lokalach mieszczących punkty nr 3, nr 14 i nr 15 oraz nr 9, nr 10 i nr 13 brak było materiałów biurowych oraz (w zakresie lokalu położonego przy ul. Szczytnickiej 47) stołu (wymagane przepisem § 5 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia) oraz informacji wymaganych przepisem § 5 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia w zakresie dot. NPO⁴⁵;
- w lokalu mieszczącym punkty nr 18 – nr 26 brak było materiałów biurowych oraz wyposażenia, o którym mowa w § 5 ust. 2 rozporządzenia⁴⁶;
- w lokalach mieszczących punkty nr 11 i nr 12, nr 16 i nr 17 oraz nr 9, nr 10 i nr 13 nie stwierdzono dostępu do sieci telekomunikacyjnej (wymagane § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia)⁴⁷. Ponadto w lokalach położonych przy ul. Rękodzielniczej 1 i przy ul. gen. Ignacego Prądzyńskiego 39A brak było informacji wymaganej § 5 ust. 4 pkt 6 rozporządzenia⁴⁸.

W zakresie pozostałych wymagań określonych w ww. przepisach rozporządzenia stwierdzono, że wszystkie opisane powyżej lokale (w tym te niepodane oględzinom) je spełniają⁴⁹.

[dowód: akta kontroli str.: 825 – 835, 854 - 888]

Jak wskazano powyżej organizacjom pozarządowym kontrolowana jednostka powierzyła do prowadzenia 13 z 26 przypadających na jej rzecz punktów (zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy). W ramach powyższego zbioru 7 punktów miało zostać przeznaczonych na NPO a 6 na NPP (zgodnie z art. 11 ust. 1c ustawy). Niemniej jednak liczba faktycznie utworzonych w latach 2020 – 2022 punktów NPO wynosiła odpowiednio 2, 5 i 5. W pkt 4.4. wyjaśnień z dnia 10 lutego 2022 r. Dyrektor Wydziału wskazał, że przyczyną ww. rozbieżności była ilość ofert na prowadzenie punktów NPO jaką w latach 2019 – 2021 otrzymała kontrolowana jednostka. Mając na uwadze treść ww. wyjaśnień oraz przepis art. 11 ust. 2b ustawy należy wskazać, że zasługują one na przyjęcie.

[dowód: akta kontroli str.: 43-44, 681, 834]

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia dostęp do lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna ma uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych. W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że punkty utworzone w lokalach przy ul. gen. Ignacego Prądzyńskiego 39A i przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 63A spełniają ww. warunki. W zakresie pozostałych lokali mieszczących w sobie poszczególne punkty, aktualna pozostaje ocena ich dostępności dla osób niepełnosprawnych poczyniona w trakcie poprzedniej kontroli prowadzonej w roku 2018⁵⁰.

[dowód: akta kontroli str.: 845 - 888]

⁴⁴ Z oświadczenia pracownika Urzędu biorącego udział w oględzinach wynika, że przyczyną opisanego braku był prowadzony remont budynku mieszczącego punkty.

⁴⁵ Z danych zawartych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu wynika, że w lokalu położonym przy ul. Szczytnickiej 47 we Wrocławiu jest świadczone zarówno NPP, NPO jak i NM.

⁴⁶ Z oświadczenia pracownika Urzędu biorącego udział w oględzinach wynika, że przyczyną opisanych braków był prowadzony remont budynku, oraz że zostaną one niezwłocznie uzupełnione.

⁴⁷ Z oświadczenia pracownika Urzędu biorącego udział w oględzinach wynika, że osoba świadcząca usługi w zakresie NPP w punktach nr 11 i nr 12 ma dostęp do telefonu, niemniej jednak w czasie przeprowadzania kontroli był on zamknięty w szafie, do której nie było dostępu. Z kolei telefon przypisany do punktów nr 9, nr 10, nr 13, nr 16 i nr 17 został na czas remontu lokalu złożony w Urzędzie.

⁴⁸ Z oświadczenia pracownika Urzędu biorącego udział w oględzinach wynika, że przyczyną opisanego braku był prowadzony remont budynku mieszczącego punkty.

⁴⁹ Dowodem czego jest zestawienie z dnia 3 marca 2022 r. sporządzone przez Dyrektora Wydziału na wezwanie kontrolerów z dnia 25 lutego 2022 r.

⁵⁰ Lokal położony przy ul. Szczytnickiej 47 wprawdzie jest położony na parterze jednakże z poziomu chodnika prowadzi do niego stopień. Z kolei lokal położony przy ul. Wiosennej 14 położony jest w przyziemiu budynku i prowadzi do niego dwa stopnie. W każdym z ww. lokali w przypadku zgłoszenia się po pomoc przez osobę niepełnosprawną może ona liczyć na pomoc przy wejściu oraz wyjściu z lokalu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej, a od dnia 1 stycznia 2019 r. także świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, ma obowiązek dokumentować każdy jego przypadek w karcie pomocy, której wzór został określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia. Od dnia 16 maja 2020 r. dokumentowanie pomocy, oraz przekazywanie kart i oświadczeń wskazanych w art. 4 ust. 2 ustawy odbywa się za pomocą systemu teleinformatycznego⁵¹, o którym mowa w art. 7a ustawy (art. 7 ust. 1a i ust. 3 ustawy oraz § 8 ust. 8 rozporządzenia).

W wyniku kontroli stwierdzono, że opisane powyżej obowiązki są wykonywane prawidłowo.

[dowód: akta kontroli str.: 889 - 935]

Zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy i § 8 ust. 9 rozporządzenia kontrolowany organ ma obowiązek analizować opinie osób uprawnionych do otrzymania pomocy o jakości udzielanych im usług, mając na względzie potrzebę wprowadzenia usprawnień oraz podniesienia jakości nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W tym celu należy co najmniej raz w miesiącu odbierać części B karty pomocy zgromadzone w urnie, która powinna znajdować się w każdy z punktów. Zgromadzone w ten sposób opinie, przekazane na formularzach wraz z opiniami przekazanymi elektronicznie, listownie oraz telefonicznie, stanowią podstawę przeprowadzenia analizy, o której mowa powyżej. W wyniku kontroli stwierdzono, że Prezydent Wrocławia cyklicznie odbierał karty pomocy B pozostawione w poszczególnych punktach a następnie przekazywał ich skany organom samorządów zawodowych oraz organizacjom pozarządowym, którym powierzono prowadzenie poszczególnych punktów. Z uzyskanych wyjaśnień wynika ponadto, że w przypadku otrzymania jakiegokolwiek negatywnej opinii z osobą, której dana opinia dotyczyła była przeprowadzana rozmowa wyjaśniająca⁵².

[dowód: akta kontroli str.: 681, 691]

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu dalszego usprawnienia realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Dostosować zakres udostępnianych informacji o działalności na terenie danej jednostki punktów nieodpłatnego poradnictwa do obowiązujących przepisów.
2. Redagować porozumienia zawierane z samorządami zawodowymi w jasny i czytelny sposób, tak aby z ich treści nie wynikały ustalenia sprzeczne z przepisami ustawy.
3. W umowach zawieranych z adwokatami i radcami prawnymi oraz z organizacjami pozarządowymi zawrzeć wszystkie informacje wymagane przepisami ustawy oraz nie wskazywać zapisów z nimi sprzecznych.
4. Właściwie, tj. w szczególności z uwzględnieniem pierwszeństwa przepisów ustawy przez przepisami innych aktów normatywnych, redagować ogłoszenia otwartych konkurów ofert, których przedmiotem jest powierzenie prowadzenia części punktów nieodpłatnego poradnictwa organizacjom pozarządowym.
5. Podjąć działania w celu dostosowania lokali mieszczących poszczególne punkty do wymogów określonych w rozporządzeniu (w szczególności w zakresie ich właściwego oznaczenia oraz wyposażenia)

---

⁵¹ Dokumentowanie kart pomocy przy użyciu systemu teleinformatycznego odbywało się już od roku 2019. Z dniem 16 maja 2020 r. odpowiedni przepisy ustawy (art. 7 ust. 3 pkt 1) zmieniono w ten sposób, że w zakresie dokumentacji kart pomocy nakazuje on czynić to przy pomocy systemu teleinformatycznego (art. 29 pkt 3 lit. c ustawy zmieniającej).

⁵² Patrz: pkt 4.2. wyjaśnień z dnia 17 lutego 2022 r.

Proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie **do 15 czerwca 2022 r.** (art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Frydlewicz-Pierucka
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Prawnego, Nadzoru i Kontroli